

РЕШЕНИЕ

№ 244

гр. В.Т., 22.06.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – В.Т. в публично заседание на двадесет и шести април през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Йордан Воденичаров

при участието на секретаря Красимира Г. Илиева
като разгледа докладваното от Йордан Воденичаров Гражданско дело №
20214100100631 по описа за 2021 година

За да се произнесе взе предвид:

Непълнолетната ТР. В. П. чрез пълномощника си адвокат Х. К. от ВТАК твърди, че е пострадала при пътнотранспортно произшествие, възникнало на 12.02.2021 г. около 16.55 часа в гр. В.Т., на ул. „Св. К.О.“ / документирано с констативен протокол за ПТП с пострадали лица № 43 от 12.02.2021 г. на ОД на МВР – В.Т./, при следните обстоятелства /механизъм и условия/:

Заедно с група деца преминавала през прохода на сечената скала , намиращ се под дървения мост до входа на „Ц.“ и докато пресичала след друго момиче улицата е ударена от движещ се в посока центъра на града лек автомобил марка „С.“ с рег. № ..., управляван от лицето В. Р. Т.. Ударът е бил челен централен за автомобила и страничен за нея , като първоначално в контакт влиза централната част на предната му броня и дясната й страна и в резултат на това е отхвърлена върху предния му капак , удря се в предното панорамно стъкло и след спирането му пада на земята пред него .

В резултат на събитието получава закрыта черепно-мозъчна травма, довела до: кръвоизлив под твърдата мозъчна обвивка, кома-промяна в съзнанието по скалата GCS-6/15 т., счупване на горно и долно рамо на дясна срамна кост на тазовия пръстен, рана в тилната област на главата /порезна/ - обработена хирургично. Закрытата черепно-мозъчна травма /субдурален хематом с изпадане в безсъзнание/ довела до мозъчен оток и притискане на мозък от излялата се кръв между мозъчни обвивки е причинила разстройство на здравето, временно реално опасно за живота. Фрактурата на горно и долно рамо на срамна кост /без оперативна интервенция/ е причинило трайно затруднение в движението на долните крайници и снагата за период над 30 дни. Фрактурата на олекранона на дясна лакетна кост без дислокация на фрагментите /счупване на израстъка/ без оперативна интервенция е причинило трайно затруднение в движението на десен горен крайник за период над 30 дни. Разкъсно-контузната рана в областта на тила/кожа е причинила временно разстройство на здравето, неопасно за живота.

Неблагоприятните последици от травматичните увреждания се изразяват в понесени физически болки и душевни страдания, продължаващи и до датата на завеждане на делото, които й причиняват невъзможност и са свързани с невъзможността/неудобствата/ да се обслужва в бита, престой на легло през по-голямата част от деня, ограничение на движенията и затруднение при придвижването. Освен това е преживяла и преживява нестабилни емоции, постоянни спомени за инцидента, загуба на апетит, безсъние, тревожност, безпокойство и е освободена от училищни занятия за срок от 3 месеца и занятия по физическо възпитание за срок от 1 година.

Причинителят на вредите към момента на събитието е имал качеството на застраховано лице по смисъла на чл. 477, ал. 2 от КЗ на основание юридическия факт на сключен между него и ответника ЗАД „...“ АД договор за задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите, оформен със застрахователната полица с № BG/30/120001776200, със срок на валидност до 28.06.2021 г.

Предявена е пред застрахователя писмена претенция с вх. № 1454/05.04.2021 г. за изплащане на обезщетение за претърпените неимуществени вреди, която не е удовлетворена в установените от закона срокове.

Предвид горетвърдяното, моли съда да постанови решение, с което да осъди застрахователя - ответник да й заплати сумата 70 000,00 лева /първоначално предявеният иск е в размер на 110 000,00 лева, но е намален по реда на чл.214 ГПК/, представляваща обезщетение за претърпените неимуществени вреди, заедно със законната лихва върху тази сума, считано от 12.02.2021г. / датата на събитието /, до окончателното изплащане на сумата. В с.з. пълномощникът й поддържа предявения иск. Претендира присъждане на направените по производството разноски.

Ответникът чрез пълномощника си – адвокат ИВ. ЦВ.в от САК оспорва иска по основание с възражение деянието на водача на лекия автомобил да е било случайно, т.е. в конкретната ситуация обективно настъпилият противоположен резултат не би могъл да му се вмени във вина по причина съставена от обстоятелствата, че пострадалата внезапно е изскочила на пътното платно и е попаднала в така наречената опасна зона за спиране на автомобила. Оспорва го евентуално и по размер с възражение, че пострадалата с горното си несъобразено поведение е допринесла за събитието / съответно за вредоносните последици/ по смисъла на чл. 51, ал. 2 ЗЗД, както и поради прекомерната му завишеност в несъответствие с изискването за справедливост. Оспорва иска за изплащане на обезщетение за забава в размер на законната лихва с възражение, че началния момент, от който би могло да се присъди трябва да бъде съобразен със сроковете установени в КЗ, т.е. от датата на отказа по извънсъдебно предявената претенция, а не от датата на събитието.

Претендира присъждане на направените по производството разноски.

Съдът, след като обсъди доводите на страните и прецени събраните по делото доказателства, приема за установено и обосновава следните правни изводи:

Предявеният иск има за предмет претендирано обезщетение за морално удовлетворение чрез потребителната стойност на парите на претърпени неимуществени вреди, чиято правна квалификация се извежда от нормата на чл. 432, ал. 1, вр. с чл. 493, ал. 1, т. 1 КЗ, както и иск /без размер/ с предмет вторично право на обезщетение за забава в размер на законната лихва, търсено от датата на увреждането.

Настъпилото по време, механизъм, участници и място /предмет на описание в исковата молба /отрицателно и нежелано обществено събитие, което разкрива легалните белези на пътнотранспортно произшествие/ пар.6, т. 30 от ДР на ЗДВП/ и се явява вредоносен източник /главен юридически факт/ на получените от детето –ищец телесни увреждания с медико-биологичното им описание по-горе, както и произтеклите от него неблагоприятни последици във времето, са предмет на убедителна доказателствена установеност чрез извлечените данни от *Констативен протокол за ПТП с пострадали лица № 43/12.02.2021 г.* на ОД на МВР - В.Т., сектор „ПП“ ОД МВР – В. Т. /съставен по реда на НАРЕДБА № 13-41 от 12.01.2009 г. за документите и реда за съставянето им при пътнотранспортни

произшествия и реда за информиране между Министерството на вътрешните работи, Комисията за финансов надзор и Гаранционния фонд /обн.ДВ. бр. 8/30.01.2009 г. изм. и доп., бр. 19 от 28.02.2017 г. /, *протокол за оглед на пътнотранспортно произшествие от 12.02.2021 г., изготвено от разследващ полицай при РУ на МВР- В.Т.*, с констатации, онагледени с фотоалбум /тези протоколи по правната си природа са официални свидетелстващи документи по смисъла чл.125 а, ал.1 ЗДвП, чл. 131, вр. с чл.155, ал.1 НПК, вр. с чл.179, ал.1 от ГПК, чиято обвързваща съда материална доказателствена сила се простира до всички непосредствено възприети/ зрително / на място обстоятелства от съответните длъжностни лица, *показанията на изслушания свидетел- участник в събитието – В. Р. Т.*, както и от представените надлежно съставени медицински книжа – *епикриза от 04.03.2021 г., издадена от неврохирургично отделение при МОБАЛ „Д-р Ст. Черкезов“ АД - В.Т., епикриза от 19.02.2021 г., издадена от отделение за анестезиология и инвазивно лечение при МОБАЛ „Д-р Ст. Черкезов“ АД - В.Т., МРТ-Изследване, Медицинска бележка, издадена от МОБАЛ „Д-р Ст. Черкезов“ АД - В.Т., рецептурни бланки, кръвни изследвания*, чието компетентно разчитане и пояснение се явява констативен предмет със съответното заключение на изслушаната и приета по делото съдебно-медицинска експертиза на вещите лица д-р Н. Г. и д-р Л.Н..

Обективният механизъм на вредоносното събитие /ПТП/ от експлоатационно-техническа гледна точка /как и при какви обстоятелства е настъпило/ е установен посредством заключението на изслушаната и приета по делото съдебно-автотехническа експертиза на вещото лице инж. С.С. и практически съвпада с изложението в исквата молба.

Удрянето на пострадалата от лекия автомобил , управляван от лицето, чиято гражданска отговорност по повод на ползването му е била предмет на застраховане по смисъла на чл.477, ал.2 КЗ е факт , който сам по себе си търпи укор за *неправомерност/ противоправност* от гледище на ЗДвП, понеже обществения разум, въплатен в установения с него правов ред не позволява и цели избягване на физически съприкосновения по пътищата между моторни превозни средства и хора /пешеходци или не/ , тъй-като довеждат до травми, смърт и дори повреди от материален характер – чл.1, ал.2 ЗДвП. Този факт съдържа логическа тежест като правно - оценъчно градиво за наличието на вина, защото тя по начало съпътства противоправността, щом втората е налице. Безспорно е , за че възникването на разглежданото пътнотранспортно произшествие може да се вменява единствено небрежна вина.

Поведенческото участие на въпросното трето лице – водач на лекия автомобил , доколкото не се установяват обстоятелства , чието проявление да е било извън неговите интелектуално. волеви способности / контрола на съзнанието/ и обективни възможности да го предотврати, попадащи в съдържанието на понятието случайно деяние / събитие / чл. 15 НК, чл.81, ал.1 ЗЗД/ , изключващо вината му , несъмнено може да се квалифицира като деликтно / чл.45, ал.1 ЗЗД/ , тъй-като небрежната му виновеност се предполага/ схващана като неполагане на онази дължима грижа като един абстрактен модел, която не е положил , а е могъл или е бил длъжен да положи /- чл.45, ал.2 ЗЗД, а предположението не е оборено.

Нещо повече, поведението на Т. търпи упрек за конкретно установена противоправност, изразяваща се в това , че ако и да е било затруднено зрителното й възприятие от лъчите на слънцето от запад/ както твърди в показанията си: изведнъж

много ѝ е проблеснало и нямала никаква видимост, като е усетила удара в момент, в който е смъквала сенника, без преди това да е забелязала децата / да възприеме своевременно и точно пътната обстановка, включваща присъствието на пострадалата и другите деца встрани и на пътя, тя отнапред и на мига е била длъжна да съобрази условията за видимост като вземе необходимите мерки, за да може да спре лекия автомобил/ да намали скоростта на движението му до минимум или да носи тъмни очила/ и да не допусне произшествието- чл.20, ал.2, изр.1-во ЗДвП. Ако бе взела такива мерки/ а даже няма данни да е задействала спирачния механизъм, което е нормална инстинктивна реакция при заслепяване / вероятно би изпълнила задължението си / което обективно не е спазено/ произтичащо от нормата на чл.20, ал.2, изр.2-ро ЗДвП при възникналата пряка опасност от произшествие да спре автомобила, тъй-като поради обстоятелствата, че се е движила само с 49,9 км./ч, опасната зона за аварийно спиране е била 32,30 м., а разстоянието на същия до мястото на удара към момента, в който пострадалата стъпва върху платното за движение /и изминава разстоянието до това място за 3,26 секунди с ход на спокойно бягане за време 9,5 км. в час / е 45,20 метра, тя е имала възможност да го изпълни, т.е. да избегне удара чрез рязко задействане на спирачната уредба/ заключението на вещото лице /. Това ѝ задължение въпреки се извежда и от специалната нормативна разпоредба на чл.117 ЗДвП отнасяща се до поведението на водача на пътно превозно средство, когато приближава към място, където на пътя или в близост на пътя има деца.

Затова искът е доказан по основание.

По силата на сключения договор за задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите, оформен със застрахователната полица с № BG/30/120001776200, със срок на валидност до 28.06.2021 г. ответникът - застраховател е поел задължение да покрие в границите на определената в него сума един застрахователен риск, наречен *опасност* от възникване на задължение на застрахованото лице да заплати обезщетение на трето увредено лице за причинени му вреди от виновно и противоправно деяние при управление на МПС, т.е. когато възникне ситуация да бъде ангажирана деликтната му отговорност/ *санкционна последица, чиято финансова тежест се понася от застрахователя*/- чл. 429, ал.1, т.1, ал.2, т.2, чл.493, ал.1, т.1, т.5 от КЗ.

Ищцата е носител на пряко имуществено притезателно право /*вземане*/ срещу застрахователя за изплащане на застрахователно обезщетение, покриващо претърпените от нея неимуществени вреди - чл. 432, ал.1 от КЗ, чието съдържание е идентично с обезщетението, което причинителят на вредите /*делинквент*/ дължи и би платил, ако първата бе упражнила срещу него насрещното си произтичащо от закона субективно притезателно право, тъй като са налице предпоставките за ангажиране на деликтната му отговорност- чл. 45, ал. 1, ал. 2, вр. с чл. 51, чл. 52 от ЗЗД.

На езика на гражданскоправната философия /липсва легално определение/ правнозначимата неимуществена вреда е неблагоприятна последица /*аргумент от чл.51, ал.1 от ЗЗД, където ясно е казано: „... последица от увреждането“*/ от противоправно и виновно засягане на идеални блага, които са предмет на абсолютни лични права или най-общо на някакъв правнозащитим интерес /*ценност- лична неприкосновеност, свобода, телесно и психическо здраве, чест, достойнство, добро име, тайна на информацията, душевно спокойствие и др.*

Ясно е, че пряка последица от деликтното деяние на застрахованото лице/ изразена като реален резултат в получените травматични увреждания/ , е засягането на правно защитимо идеално благо на пострадалата, наречено *здраве във физиологичния/ телесен/ смисъл на понятието*, както и засягането на идеално благо, наречено *душевно равновесие и*

спокойствие/ нервно-психическо благосъстояние/, което засягане е довело до загуба на съзнание, неадекватност, физически болки, причиняващи й невъзможност и свързани с невъзможността/неудобствата/ да се обслужва в бита, престой на легло, ограничение на движенията и затруднение при придвижването, както и душевни страдания състоящи се в преживявания на нестабилни емоции, по голяма чувствителност и раздразнителност, мъчителни спомени за злополуката, тревожност, безпокойство че няма да завърши учебната година със своите съученици.

Всички тези вредни за нея последици от неимуществен характер следва да бъдат възмездени чрез някаква парична компенсация, определена по справедливост - чл.52 от ЗЗД.

В закона липсва каквото и да било определение на понятието справедливост в правораздаването/няма определение и в тълкувателните актове на ВС на НРБ и ВКС, а само *посочване на примерни показатели за „измерването й“* в пари като израз на обществена оценка на засегнатите идеални блага на личността според конкретните обстоятелства за всеки отделен случай/. Няма и някаква нормативно фиксирана казуистична "тарифа" за парична компенсация на морални вреди от отделни видове деликти, причинили различни физически и психически увреждания /а трябва да има, за да се избегне субективния произвол!/. По обща и разумна правораздавателна идея се има предвид обаче не субективното разбиране/чувство/ за справедливост на всеки отделен съдия/макар че фактически то почти винаги се проявява и няма как да не се проявява щом законът мълчи и не определя съдържанието на това понятие като родово, нито фиксира някаква казуистична „тарифа“/, а изнамиране на някакъв обективен преобладаващо приет от обществото подход/критерий за постигане на това явление за подобни случаи на конкретно разглеждания. С оглед философските прозрения на различни мислители във вековете и човешкия опит, понятието справедливост би могло да се определи като вид нравствен закон/обществен идеал/, повеляващ на всеки и изразяващ съзнателно и доброволно зачитане на *принципа на равенство* между всички хора по такъв начин, че в отношенията и един към друг и към цялото общество, всеки от тях да се постави в положението на другите и да се отнася към тях, така както би желал да се отнасят с него - една мярка за заслужено компенсаторно равновесие в живота според човешкото поведение, целяща всеки да получи това, което другия получава при еднакви или сходни предпоставки и обстоятелства. Ясно е, че **основен** и общ ориентир по делата за обезщетения за неимуществени вреди, включително и по настоящото дело *следва да бъдат обичайните* разрешения в съдебната практика за други подобни случаи и съпоставими случаи, разбира се, при съобразяване на **всички конкретни** обстоятелства, имащи приложно значение при „*оживяването*“ на понятието справедливост.

Съдът, като съобрази икономическия стандарт на живот в страната отпреди около година и половина и сега, измерен чрез средностатистическите показатели за доходите и покупателните способности на средния българин, обстоятелствата, че периодът за възстановяване от получената травма на мозъка е продължил без усложнения около 6 месеца, което е най-краткият срок, възстановяването на счупените тазови кости - около 5 месеца, счупената лакътна кост - 2 месеца и раната на главата - около 20 дни /заклучението на приетата медицинска експертиза/; броя и тежестта на уврежданията /закритата черепно-мозъчна травма довела до кръвоизлив под твърдата мозъчна обвивка и кома-промяна в съзнанието е поставила пострадалата в състояние на реална временна опасност за живота/, времето на обездвижване, силата на болките, страховете, представите и безпокойствата, социално битовите неудобства, възрастта на пострадалата по време на събитието - 13 и 3 месеца, както и казуистичната съдебната практика, приема, че размерът на претендираното обезщетение/70 000 лева/ по начало е напълно съответен на справедливостта. Той обаче следва да бъде намален в резултат на наведеното от ответната страна правонамаляващо възражение /чл.432, ал.2, вр. с чл.51, ал.2 от ЗЗД/ за съпричиняване на събитието /съответно на вредите/ от самата пострадала с поведението й на пешеходец на пътя в конкретната ситуация.

При анализа на каузалната верига от обстоятелства довела до вредоносното събитие е установен неин обективен принос. Доколкото хипотезата на нормата на чл.51, ал.2 ЗЗД не

го урежда като условие за прилагане на последицата ѝ, без правно значение е обстоятелството, че пострадалата е малолетно дете и съответно не може да му се вмени във вина неспазването на изискванията, въведени с нормите на чл.113, ал.2, вр. с ал.1, т.1 и чл.114, т.1 ЗДвП/ предприела пресичане на платното за движение, без да съобрази преминаващото моторно превозно средство и то навлизайки сравнително внезапно/. От значение е обстоятелството, че е предприела пресичането по начин, по който е създавала за себе си и водача на лекия автомобил съвсем реална опасност от възникване на пътно-транспортно произшествие, с което действие го е поставила в крайно екстремална пътна ситуация, а обективно и субективно е разполагала с *възможността* да я избегне, като се огледа надясно преди да навлезе в лентата за движение на лекия автомобил и *спре*, за да изчака преминаването му или въобще да не започва пресичането. Обективно, защото поради достатъчното разстояние между нея и идващия автомобил е имала време да се огледа и действа или бездейства по правилния начин, и субективно, защото възрастта ѝ е показател за умствено развитие, позволяващо ѝ да преценява и съобразява своето поведение в подчинение на инстинкта за самосъхранение. Ако бе проявила нужното внимание и бе сторила каквото трябва не би се стигнало до злополуката. Приносът на жената- водач на лекия автомобил обаче е в по голям обем, тъй-като, както бе обяснено по горе, дори и заслепена, тя е могла да избегне пътнотранспортното произшествие като задейства спирачния механизъм / дори не е било нужно да го прави докрай аварийно/, при което пострадалата би преминавала невредима платното за движение. При тези обстоятелства съдът приема, че приносът на втората е 20 процента, а този на първата -70 процента. Затова подлежащото на присъждане обезщетение възлиза на сумата 56 000 лева.

Върху него претендираната лихва за забава подлежи на присъждане не от деня на събитието, а от 05.07.2021 г. – денят, в който е изтекъл срока за окончателното произнасяне по извънсъдебната претенция – чл.497, ал.1, т.3 КЗ

При този изход на спора на основание чл. 78, ал. 1 ГПК ответникът следва да бъде осъден да заплати на ищцата сумата 3520 лева, представляваща направените по производството разноски съразмерно с уважената част от иска.

На основание чл.78, ал.3 ГПК ищцата дължи на ответника сумата 64 лева представляваща направените по производството разноски, съразмерно с отхвърлената част от иска, която подлежи на присъждане.

Предвид гореизложеното, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА на основание чл.432, ал.1, вр. с чл. 493, ал.1, т.1 на *Кодекса за застраховането*, чл.86, ал.1 от ЗЗД, вр. с чл. 497, ал.1, т.2 на *Кодекса за застраховането* **ЗАСТРАХОВАТЕЛНО АКЦИОНЕРНО ДРУЖЕСТВО „...“ АД**, със седалище и адрес на управление: гр.С., р-н И., ж.к. Д., Г.М. Д. № 1, ЕИК .. да заплати на **ТР. В. П.** с ЕГН *****, с адрес: гр. В.Т., ул. „Х. К.“ № .., ет. .., **сумата 56 000 / петдесет и шест хиляди / лева, представляваща обезщетение за претърпени нематериални вреди/ физически болки и душевни страдания/** от получени телесни увреждания, състоящи се в закрыта черепно-мозъчна травма, довела до кръвоизлив под твърдата мозъчна обвивка; кома-промяна в съзнанието; счупване на горно и долно рамо на дясна срамна кост на тазовия пръстен; рана в тилната област на главата/порезна/, виновно и противоправно причинени ѝ от В. Р. Т. - застраховано по смисъла на чл. 477, ал.2 от КЗ лице, съгласно сключен между него и застрахователя договор за задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите, оформен със застрахователна полица № ..., със срок на валидност до 28.06.2021 г., вследствие на настъпило на 12.02.2021 г. около 16.55 часа в гр. В.Т., на ул. „Св. К.О.“, застрахователно събитие с характер на пътнотранспортно произшествие, заедно **с обезщетение за забава в размер на законната лихва, считано от 05.07.2021 г. до окончателното изплащане на сумата на застрахователното обезщетение.**

Отхвърля иска за разликата до претендирания му размер от 70 000 лева като неоснователен поради намаляването на обезщетението в резултат на упражнено възражение на основание чл. 432, ал.2 КЗ, вр. с чл.51, ал.2 ЗЗД.

ОСЪЖДА на основание чл. 78, ал. 1 ГПК **ЗАСТРАХОВАТЕЛНО АКЦИОНЕРНО ДРУЖЕСТВО „...“ АД** , със седалище и адрес на управление: гр.С. р-н И., ж.к. Д., Г.М. Д. № 1, ЕИК ..., **да заплати на ТР. В. П. с ЕГН ***** сумата 3520 лева**, представляваща направени по производството разноски, съразмерно с уважената част от иска.

ОСЪЖДА на основание чл.78, ал.3 ГПК **ТР. В. П. с ЕГН ***** да заплати на ЗАСТРАХОВАТЕЛНО АКЦИОНЕРНО ДРУЖЕСТВО „...“ АД** , със седалище и адрес на управление: гр.С., р-н И., ж.к. Д., ул.“Г.М. Д.“ № .., ЕИК ..., сумата **64 лева** представляваща направени по производството разноски , съразмерно с отхвърлената част от иска .

Решението може да се обжалва пред ВТАС в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Окръжен съд – В.Т.: _____